

ביאור מהרש"א

מסכת פסחים

פרק כיצד צולין

חלק א'

עד. – עט.

July 1, 2004

© Yechezkel Folger 2004

מפתח

דף עד.....	3
תד"ה האי מולייתא.....	3
תד"ה כבולעו.....	5
תד"ה שאני לב דשיע.....	8
תד"ה אסמיק חליי'.....	10
דף עה.....	13
תד"ה וגרפו ותד"ה הא לאו הכי גחלת לא איקרי אש.....	13
תד"ה נכווה בגחלת.....	19
תד"ה הא לאו הכי גחלת לא איקרי אש.....	21
רש"י ד"ה קא משמע לן.....	22
דף עה:	25
רש"י ד"ה אמר אביי.....	25
דף עו.....	27
תד"ה בשלמא.....	27
תד"ה אלא למ"ד.....	30
דף עו:	35
ד"ה מאי לאו.....	35
תד"ה אסרה רבא מפרזיקא.....	38
דף עז.....	40
תד"ה סלקא דעתך אמינא.....	40
תד"ה שכן יש.....	45
הקדמה לסוגיא דציץ מרצה ותד"ה ר' אליעזר אומר הציץ מרצה.....	48
תד"ה נימא דלא כר' יהושע.....	52
דף עז: ודף עח.....	55
גמרא אי הכי אימא כולי'.....	55
רש"י ד"ה עומר ושתי הלחם וד"ה ביחיד ותד"ה אלא פשיטא והא לא קשיא.....	57
דף עח:	65
תד"ה ולעכב לו.....	65

דף עד.

תד"ה האי מולייתא

- 1) גמרא
 - a) מולייתא
 - i) a calf or chicken that is filled with meat and is then מותר is נצלה
 - b) קשיא (as explained by רש"י)
 - i) where an unfilled calf or chicken is roasted
 - (1) so long as it has been slightly salted
 - (2) the דם in the calf or chicken is מישריק שריק and slides out
 - ii) but where there is a filling
 - (1) why aren't we concerned that
 - (a) דם that is נפלט from the meat filling
 - (b) is absorbed into the calf or chicken
 - c) תירוץ
 - i) whatever דם the calf or chicken is בולע from the filling
 - (1) is in turn נפלט by the calf or chicken
- 2) (רבינו תם) תוספות
 - a) קשיא
 - i) why should מליחה be necessary for צלי at all
 - (1) If the צלי is thorough
 - (a) The צלי is פולט all דם more completely than even full מליחה
 - (b) And the removed דם is מישרק and slides out
 - (2) And if the צלי is incomplete so that some דם remains
 - (3) then
 - (a) The דם that remains is איברים
 - (i) that never moved from its original location
 - (ii) and is מותר
 - b) Here's proof
 - i) In חולין
 - (1) One מאן דאמר says that
 - (a) Where צלי meat is cut over bread
 - (b) The bread is אסור because דם drips on it from the צלי

- ii) Now it must be that the נצלה כל צרכו צלי wasn't
 - (1) Because meat that is נצלה כל צרכו has no דם
- iii) And nevertheless
 - (1) What's אסור is only the bread
 - (a) Because דם was פורש from the meat on to it
 - (2) But the meat itself is מותר
 - (a) Because whatever דם it retains is "דם איברים"
 - (b) that is מותר until it moves from its initial location
- 3) מהרש"א (in the name of מפרשים)
 - a) קשיא
 - i) maybe in חולין the meat was נצלה in full
 - (1) So that no דם remains
 - (2) And that's the reason the meat itself is מותר
 - ii) And the bread is אסור
 - (1) Not because of דם dripping on to it
 - (2) But because of מראית עין
 - (a) Meaning that
 - (b) onlookers might mistakenly think that דם had dripped on to the bread

תד"ה כבולעו

1) גמרא

a) מולייתא

i) a calf or chicken that is filled with meat and is then מותר is נצלה

b) קשיא

i) we understand that

(1) where an unfilled calf or chicken is roasted

(2) so long as it has been slightly salted

(3) the דם in the meat is מישריק שריק

(4) and slides out

ii) but where there is a filling

(1) why aren't we concerned that

(a) דם that is נפלט from the meat filling

(b) is absorbed into the calf or chicken

c) תירוץ

i) whatever דם the calf or chicken is בולע from the filling

(1) is in turn נפלט by the calf or chicken

ii) In short

(1) כבולעו כך פולטו

d) Here's proof

i) Before a נצלה is קרבן פסח

(1) It is in effect filled with בני מעיו and כרעיו

(a) That are placed inside its body cavity

ii) Presumably this filling is מותר because כבולעו כך פולטו

2) גמרא in חולין

a) If

i) liver was held over meat while both were נצלה together

ii) And דם from the liver dripped onto the meat

b) The meat is כשר

i) because the צלי process doesn't permit דם that falls from an outside source

(1) to be נבלע in the meat

ii) And instead the דם is מישריק שריק and slides off the meat

c) but this הכשר is only דיעבד

3) תוספות

a) הקדמה

i) The היתר of מִיִּשְׂרָק שְׂרִיק applies either to

(1) The piece of meat (בשר א') from which that דם originated

(2) or as in the גמרא in חולין to another piece of meat (בשר ב')

(a) onto which דם from בשר א' fell from the outside

ii) מִיִּשְׂרָק שְׂרִיק doesn't apply

(1) Where בשר א' is a filling inside בשר ב'

iii) That's why

(1) the היתר of מִיִּשְׂרָק שְׂרִיק doesn't apply to מולייתא or קרבן פסח

(a) where בשר א' is filled inside the body cavity

(2) and the only relevant היתר is כולטו כן פולטו

b) Note that

i) מִיִּשְׂרָק שְׂרִיק

(1) Where we assume the דם was never נבלע in meat

ii) Is a more powerful reason for היתר

(1) Than כולטו כן פולטו

(2) Which says that

(a) Although דם was in fact absorbed by meat

(b) It was later נפלט

c) קשיא

i) So why

(1) in our גמרא

(a) Do we say that מולייתא is מותר לכתחלה because of כולטו כן פולטו

(2) But in חולין

(a) The בשר below the כבד isn't מותר לכתחלה although it's מִיִּשְׂרָק שְׂרִיק

d) תירוץ

i) we are מחמיר for liver because of the large volume of דם that it holds

e) קשיא

i) but for קרבן פסח we put the liver in the body cavity

ii) And we're still מתיר the קרבן even לכתחלה because כולטו כן פולטו

f) תירוץ

- i) לכתחלה is different and is מותר even פסח
 - ii) because a פסוק requires directly that it be נצלה
 - (1) על ראשו ועל כרעיו ועל קרבו
- 4) מהרש"א
 - a) קשיא
 - i) so how can our קרבן פסח מולייתא from כבולעו כן פולטו prove גמרא
 - b) תירוץ
 - i) once a פסוק teaches that because of כבולעו כן פולטו
 - (1) מותר לכתחלה is קרבן פסח even though liver is involved
 - ii) Then מולייתא
 - (1) for which there is no פסוק
 - (2) should be מותר לכתחלה since no liver is involved
- 5) returning to תוספות (as explained by מהרש"א)
 - a) שאלה
 - i) what would the rule be in the מולייתא case
 - ii) if the calf or chicken was salted thoroughly before it was filled
 - iii) can the calf or chicken
 - (1) דם פולט its own already been
 - (2) still be פולט any דם that it later absorbs from a filling
 - b) תשובה
 - i) yes

תד"ה שאני לב דשיע

1) גמרא

a) מולייתא

i) a calf or chicken that is filled with meat and is then מותר נצלה

b) קשיא

i) we understand that

(1) where an unfilled calf or chicken is roasted

(2) the דם in the meat is מישריק שריק and slides out

ii) but where there is a filling

(1) why aren't we concerned that

(a) דם that is נפלט from the meat filling

(b) is absorbed into the calf or chicken

c) תירוץ

i) whatever דם the calf or chicken is בולע from the filling

(1) Is in turn נפלט by the calf or chicken

ii) In short

(1) כבולעו כך פולטו

b) Here's proof

i) ברייתא

(1) To eat a heart after "צלייתו"

(2) It's enough to cut it open to remove the inside דם

ii) קשיא

(1) but maybe some of the inside blood was already נבלע into the heart muscle

iii) תירוץ

(1) must be that whatever דם the heart was בולע

(2) it was in turn פולט

(3) because כבולעו כך פולטו

2) קשיא

i) the ברייתא is no proof

ii) It may be that

(1) typical meat that absorbs דם from a filling

(2) isn't פולט that דם

- iii) But heart muscle is different
 - (1) because it's smooth "דשיע"
 - (2) and doesn't absorb blood in the first place
- iv) In fact
 - (1) That's why the heart is מותר even if it was cooked and not roasted
 - (2) And בישול certainly doesn't result in פליטה
- 3) תוספות (as explained by מהרש"א)
 - a) קשיא
 - i) but where the heart is cooked why aren't we concerned that
 - (1) דם that is removed by the juices in the cooking pot
 - (2) is absorbed by the **outside** of the heart
 - b) תירוץ
 - i) the outside of the heart is also שיע

תד"ה אסמיק חליי'

1) גמרא (as explained by רש"י according to "לישנא אחרינא")

a) Part 1

i) אומצא means raw unsalted meat

ii) אומצא that was previously reddened (אסמיק) and cut

(1) is כשר if it's roasted on a spit

(a) because roasting makes the דם flow out

iii) but if the reddened אומצא

(1) is placed on hot coals

(a) רב אחא says it's כשר

(b) רבינא says it's not כשר

b) Part 2

i) If

(1) אומצא that was previously אסמיק

(a) and was then cut and roasted on a spit

(i) that is כשר as we just noted

(2) Is then placed in vinegar

(3) Then

(a) The אומצא itself continues to be כשר

(b) Because דם that remains inside the red אומצא

(i) is דם איברים as מותר

(c) But the vinegar causes the אומצא to be פולט some of this remaining דם

(d) So that this דם is no longer דם איברים and is אוסר the vinegar

2) תוספות

a) two קשיות on רש"י

i) first קשיא

(1) A חולין in גמרא teaches that

(a) Vinegar is מצמית צמית

(i) And seals in דם that is in inside בשר

(b) And certainly doesn't cause פליטה of the דם

ii) Second קשיא

(1) The same גמרא teaches that

- (a) Wherever vinegar is introduced to meat
- (b) And the vinegar is אסור because it contains דם
- (c) דם from the vinegar is in turn נבלע by the meat

b) תירוץ

- i) The גמרא regarding vinegar doesn't deal with אומצא that was reddened earlier
- ii) instead it deals with where the אומצא was reddened while soaking in vinegar
- iii) The גמרא teaches that
 - (1) Vinegar is מיצמית צמית only if the soaking isn't lengthy
 - (2) But if the soaking continues until the אומצא is red
 - (3) Then certainly the אומצא
 - (a) Although not red
 - (b) is פולט its דם into the vinegar
 - (c) so that this דם is no longer דם איברים and is אסור
 - (4) and this דם in the vinegar
 - (a) Is in turn is absorbed by the אומצא
 - (i) As reflected by its new reddening
 - (b) And is אוסר the אומצא
- iv) In short both the אומצא and the vinegar are אסור
- v) Note that
 - (1) If the אומצא were previously red
 - (2) We'd have no way of testing
 - (a) whether the soaking was prolonged enough to cause פליטה

3) א"ה section 1

- a) two קשיות on תוספות
 - i) First קשיא
 - (1) maybe רש"י is right that
 - (a) אומצא that is **previously red** is פולט its דם in vinegar
 - (i) even without prolonged soaking
 - (2) and when the גמרא in חולין says that vinegar is מיצמית צמית
 - (a) The גמרא refers to אומצא that wasn't red at the start
 - ii) Second קשיא
 - (1) תוספות asked that where vinegar is אסור the אומצא ought also to be אסור
 - (2) But to respond to this קשיא

- (a) תוספות
 - (i) didn't need to go the extent of abandoning the שיטה of רש"י
 - (ii) that we're dealing with אומצא that was already red
 - (b) instead תוספות could have disagreed with רש"י
 - (i) only on the one point
 1. that where רש"י says the אומצא is מותר
 2. אסור says the אומצא is תוספות
- 4) מהרש"א section 2
- a) רא"ש
 - i) once תוספות decides that
 - (1) Part 2 of the גמרא that deals with
 - (a) whether the vinegar is אסור and is אומר the אומצא
 - (2) Refers to אומצא that was reddened by soaking in vinegar
 - ii) we logically assume that in Part 1 of the גמרא
 - (1) regarding the מחלוקת of רב אחא and רבינא
 - (a) the גמרא also deals with אומצא made red and אסור
 - (b) by soaking in vinegar
 - (2) and the issue is whether this אומצא
 - (a) can again be made כשר by placing it on coals
 - b) but טור says
 - i) that the מחלוקת of רב אחא ורבינא deals with אומצא that was previously red
 - ii) yet in Part 2 the אומצא was made red by the vinegar

דף עה.

תד"ה וגרפו ותד"ה הא לאו הכי גחלת לא איקרי אש

Part 1

- 1) גמרא דף כז: ודף כז.
 - a) ברייתא
 - i) if פת is a baked in a תנור with קליפי ערלה with אסור רבי says the פת is (1)
 - ii) if פת is a baked in a תנור with גחלי ערלה (1) the פת is מותר
 - b) some say the פת is מותר only if the גחלים
 - i) have little substance and are עוממות
 - c) others disagree and say the פת is מותר even if the גחלים
 - i) have more substance and are לוחשות
 - d) קשיא
 - i) If the פת is מותר only if it's baked with עוממות גחלים (1) I can understand that
 - (a) When רבי says
 - (i) אפה בו את הפת הפת אסורה
 - (b) He refers to where the פת was baked with
 - (i) קליפי ערלה that were still
 - (ii) גחלים לוחשות
 - ii) But if רבי says the פת is מותר even for לוחשות גחלים (1) With what kind of קליפי ערלה is the פת not מותר
 - e) תירוץ
 - i) כשאבוקה כנגדו
 - f) Here is how מהרש"ל understands the תירוץ (as explained by רש"י)
 - i) the פת is אסור when two conditions are satisfied
 - (1) it is baked with heat that was generated by the ערלה
 - (a) while it was בעין and hadn't yet turned into גחלים
 - (2) and the ערלה burned and generated its heat in the presence of the dough
 - ii) It follows that the bread is מותר
 - (1) If the תנור was גרוף from the ערלה קליפי **before** the bread is baked

- (2) even if the heat of the ערלה קליפי lingers
- g) Here is how תוספות understands the תירוץ (as explained by מהרש"א)
 - i) the פת is אסור when one condition is satisfied
 - (1) it is baked with heat that was generated by ערלה בעין
 - ii) so that the bread is אסור if it was baked by heat of ערלה בעין
 - (1) that lingered in a תנור גרוף after the ערלה was removed
 - h) תוספות of שיטה קשיא
 - i) why does the גמרא mention only אבוקה כנגדו as a case where the bread is אסור
 - ii) doesn't כנגדו teach that the burning אבוקה must be present when the פת is baked
 - i) תירוץ
 - i) the גמרא mentions כנגדו
 - (1) because in that case the heat is enough
 - (2) to bake the bread and make it אסור
 - (a) even if it isn't baked in a תנור at all
 - ii) and in fact the bread would also be אסור if it's baked in a תנור
 - (1) that retains the heat of ערלה that was previously burned in it בעין
- 2) our גמרא
 - a) רב חיננא בר אידי asks
 - i) whether רבי for
 - (1) פת is אסור if it is baked in a תנור גרוף from remnants of ערלה
- 3) מהרש"ל (as explained by רש"י)
 - a) The איבעיא
 - i) Applies only if רבי says גחלים לוחשות is אסור
 - ii) And the issue is whether ערלה בעין גרוף תנור that was
 - (1) לוחשות as איסור has the same level of
 - b) The איבעיא can't apply
 - i) To the מ"ד who holds for רבי that גחלים לוחשות are also מותר
 - ii) because if so פת is אסור only when baked כנגדו כשאבוקה
 - (1) Where the איסור is בעין during the baking
- 4) תוספות (as explained by מהרש"א)
 - a) The איבעיא applies also for the מ"ד
 - i) Who holds that גחלים לוחשות are also מותר
 - ii) And the issue is whether ערלה בעין תנור גרוף from

- (1) Is more חמור than גחלים לוחשות
- b) (תימה לר"י) קשיא
 - i) But didn't we already establish for תוספות
 - (1) that bread baked in a גרוף תנור is אסור
 - (2) and that גחלים לוחשות in fact more חמור than גרוף תנור
 - ii) So why would רב חיננא בר אידי
 - (1) Even think that גרוף תנור might be מותר
- 5) מהרש"א
 - a) תוספות of שיטה to קשיא
 - i) our קרבן פסח concludes that for צלי אש
 - (1) גרוף תנור doesn't count as צלי אש
 - (2) רבי holds that גחלים לוחשות do count as צלי אש
 - b) this is the reverse of the rule for ערלה according to תוספות
 - i) where with גחלים לוחשות the פת is מותר
 - ii) and with גרוף תנור we consider that the פת might be אסור

Part 2

- 1) Back to our גמרא
a) פסח on ברייתא
i) פסח צלי אש as גחלים count רבי says that
b) מכה on ברייתא
i) For מצורע we need a special ריבוי to teach that נכה בגחלת counts as אש מכות
c) ר' אחדוי בר אמי by קשיא
i) Why is it that
(1) מצורע for ברייתא
(a) we need a special ריבוי to teach that נכה בגחלת counts as אש מכות
(2) While in the ברייתא for פסח קרבן we don't need a special ריבוי
(a) To teach that גחלת also counts as אש צלי
2) תוספות ד"ה הא לאו הכי
a) קשיא
i) ר' אחדוי בר אמי by קשיא In response to the
ii) Why not say that
(1) צלי אש as גחלים count רבי says that for ברייתא
(a) פסוק from רבוי without any
(2) לוחשות are גחלים to ברייתא in references סתם and
iii) פסוק from גחלים for ברייתא מצורע derives the rule for
(1) And we know from other sources that
(a) עוממות are גחלים פסוק of references סתם
(2) so that in the end both ברייתות agree that
(a) צלי אש as גחלים עוממות don't count
(i) And that's why מכה needs a special ריבוי
1. מצורע for otherwise to teach
(b) צלי אש as גחלים לוחשות do count
iv) So why does ר' אחדוי בר אמי say that the ברייתות aren't consistent
b) תירוץ
i) עוממות means גחלים when the פסוק refers to you're right that
ii) מצורע of ברייתא
(1) פסוק not גחלים the ברייתא that uses the term

- iii) And לוחשות used in a ברייתא are סתם גחלים
 - (1) The same as we said for רבי in the ברייתא for קרבן פסח
- iv) And that's why ר' אחדוי בר אמי asks that the ברייתות aren't consistent on לוחשות
- 3) מהרש"ל
 - a) introduction
 - i) go back to Part 1
 - ii) where we proved for the שיטה of רש"י
 - iii) that תנור גרוף on איבעיא רב חיננא בר אידי can ask his
 - (1) Only if he agrees with the מאן דאמר who says
 - (a) That רבי in גחלים referred only to עוממות בישלה ע"ג גחלים
 - b) קשיא
 - i) for this שיטה of רש"י
 - (1) how can תוספות conclude that
 - (a) גחלים לוחשות mean גחלים to ברייתא references in סתם
 - (2) And how can תוספות use this to explain the סתירה raised by ר' אחדוי בר אמי
- 4) מהרש"א
 - a) תירוץ
 - i) רב אחדוי בר אמי
 - (1) Who raised the סתירה on גחלים between
 - (a) The ברייתא of קרבן פסח
 - (b) And the ברייתא of מכות אש
 - (2) Certainly holds that
 - (a) גחלים לוחשות are to גחלים in a ברייתא references in סתם
 - (3) And he recognizes that this means for רבי
 - (a) That מעילה for מותר is תנור שגרפו
 - (4) And he personally would not join with ר' חיננא בר אידי
 - (a) To ask an איבעיא on whether גרוף תנור is אסור
 - ii) But רב חיננא בר אידי
 - (1) Disagrees and holds
 - (a) גחלים לוחשות needn't be to גחלים in a ברייתא references in סתם
 - (2) So that when רבי says for ערלה that גחלים ע"ג גחלים the פת is מותר
 - (a) עוממות רבי can refer to
 - (3) so that גחלים לוחשות may be אסור

- (a) And it can be that תנור גרוף may also be אסור
- (4) And that's why he asks his איבעיא

תד"ה נכוה בגחלת

1) גמרא

- a) פסח תנור גרוף
i) without any לימוד
ii) would have been considered אש
- b) מכוה סיד רותח
i) without a לימוד
ii) would not have been considered אש
- c) פרים הנשרפין סיד רותח
i) for which there is in fact no לימוד
ii) isn't considered אש

2) תוספות

- a) why is פסח different from מכוה

3) מהרש"א

- a) קשיא
 - i) תוספות could also have asked
 - (1) why is פסח different from פרים הנשרפין
- b) מהרש"א and תוספות for the קשיות of תירוך
 - i) if there were no לימוד even for פסח
 - (1) פסח תנור גרוף would have been considered אש
 - ii) but once
 - (1) there is a לימוד for פסח that תנור גרוף doesn't count as אש
 - (2) Then for נכוה בסיד
 - (a) We need a counter-לימוד not to derive from the new rule for פסח
 - (i) that סיד רותח doesn't count as אש for מכוה
 - (3) And for פרים הנשרפין
 - (a) we in fact do derive from the new rule for פסח
 - (b) That סיד רותח doesn't count as אש
 - c) קשיא
 - i) Once for נכוה בסיד we have a counter-לימוד that סיד רותח counts as אש
 - ii) Then for פרים הנשרפין
 - (1) why do we derive from the rule for פסח

- (a) That טיד רותה doesn't count as אש
- (2) When we can derive the reverse from נכזה בסיד

תד"ה הא לאו הכי גחלת לא איקרי אש

תד"ה וגרפו See

רש"י ד"ה קא משמע לן

- 1) (רש"י of שיטה per the גמרא)
 - a) a פתילה של אבר is used for שריפה for a כהן בת כהן
 - b) because באש תשרף
 - i) teaches that any שריפה is valid so long as there is heat derived from a fire
 - c) מקשן
 - i) but why not apply חבילי זמורות with actual flames
 - d) (רש"י as explained by תרצן)
 - i) You're right that actual flames also count as שריפה
 - ii) But by בני אהרן גזירה שוה
 - iii) We derive that שריפת נשמה וגוף קיים also counts as שריפה
- 2) מהרש"ל
 - a) קשיא
 - i) for רש"י
 - ii) all the תרצן said is that שריפת נשמה also counts as שריפה
 - iii) The תרצן hasn't explained why we prefer שריפת נשמה
 - (1) to actual flames from חבילי זמורות
 - b) תירוץ
 - i) contrary to רש"י it must be that the גז"ש teaches that שריפת נשמה is **preferred**
- 3) מהרש"א
 - a) רש"י on מהרש"ל by קשיא to תירוץ
 - i) רש"י is correct
 - ii) the תרצן meant that the גז"ש teaches only that שריפת נשמה is valid
 - (a) not that it's preferred
 - iii) the גמרא will later note that
 - (1) ברור לו מיתה יפה says רב נחמן
 - iv) the תרצן is already aware of the שיטה of רב נחמן
 - (1) and once he derives from the גז"ש that גוף קיים is valid as שריפה
 - (2) he relies on רב נחמן to derive further that גוף קיים is preferred
 - v) and the תרצן assumes that the מקשן is also aware of the שיטה of רב נחמן
- 4) Back to the גמרא
 - a) מקשן

- i) but why not use שריפת נשמה that is also רותחין
 - b) רב נחמן of תירוץ
 - i) ברור לו מיתה יפה
 - ii) And that's why we can't use רותחין
- 5) for רש"י
 - a) This קשיא by the מקשן raises a difficulty
 - i) Because it's obvious from his קשיא
 - (1) that the תרצן was mistaken
 - (2) And that the מקשן in fact
 - (a) wasn't aware of the approach of רב נחמן
 - ii) and since for רש"י
 - (1) the גז"ש itself doesn't teach that גוף קיים is preferable
 - iii) why doesn't the מקשן ask the more basic question
 - (1) "we ought to use חבילי זמורות" where there are real flames
 - b) מהרש"א explains for רש"י בדוחק that
 - i) the מקשן prefers to ask about רותחין
 - ii) Because that קשיא applies even if the תרצן
 - (1) has some other approach
 - (a) to explain why we prefer גוף קיים
- 6) Back to the גמרא
 - a) קשיא
 - i) now that we know that ברור לו מיתה יפה
 - ii) that approach already would exclude חבילי זמורות
 - iii) so why do we need the גז"ש
 - b) תירוץ
 - i) without the גז"ש we might have thought
 - (1) that we need חבילי זמורות through שריפת הגוף
 - (2) and that we satisfy ברור לו מיתה יפה
 - (a) By using many זמורות to hasten death
 - ii) That's why
 - (1) for רש"י
 - (a) we need to rely
 - (i) First on the גזירה שוה to teach

1. that
 - a. שריפה also counts as גוף קיים
 - (ii) and then on רב נחמן to teach
 1. "לאפוקי זמורות ורותחין"
 - a. **Two things**
 - i. That we need גוף קיים
 - ii. And that רותחין are invalid
- (2) מהרש"ל ל
- (a) we need to rely
 - (i) First on the גזירה שוה to teach
 1. That
 - a. We need גוף קיים
 - b. And זמורות aren't valid
 - (ii) And then on רב נחמן to teach only **one thing**
 1. that רותחין are invalid

דף עה:

רש"י ד"ה אמר אביי

1) ברייתא

- a) "ולקח הכהן מלא המחיתה גחלי אש מעל המזבח"
- b) אי אש יכול שלהבת

2) גמרא

a) אביי

i) this is what the ברייתא means

(1) since the פסוק refers both to

(a) גחלי

(b) and to אש

(2) יכול

(a) רצה שלהבת יביא

(b) רצה גחלת יביא

ii) the גמרא explains that אביי means

(1) I might have thought that he can bring either

(a) "שלהבת"

(i) that the גמרא interprets as pure flame without any attached ember

(b) or "גחלת"

b) רבא

i) קשיא

(1) It's inappropriate even to a מלך בשר ודם

(a) to offer a pure flame without any attached ember

ii) תירוץ

(1) what the ברייתא means is that

(2) because the פסוק refers to both גחלי and אש

(a) "יכול"

(b) I might have thought that he has only one choice:

(i) He must use

1. a flaming ember

2. that is now both אש and גחלת

3) מהרש"א

- a) קשיא
- i) why does the גמרא assume that
 - (1) when אביי says
 - (a) יכול רצה שלהבת יביא
 - (2) he means a disembodied flame
 - ii) maybe when אביי says
 - (1) one of his two choices is to bring שלהבת
 - (a) he in fact means a flaming ember
 - (b) not a disembodied flame
- b) תירוץ
- i) if
 - (1) אביי means that a possible choice is a flaming ember
 - (2) then that alone would be enough
 - (a) to explain why the פסוק refers both to גחלי and to אש
 - (i) as רבא points out
 - (3) and why would אביי need to say that to bring גחלת is another choice
 - ii) Must be that
 - (1) שלהבת for אביי means a pure flame
 - (a) that includes no אוד that could count as a גחלת
 - (2) and that's why he needs to offer גחלת as a second choice
 - (a) to explain why the פסוק says גחלי

דף עו.

תד"ה בשלמא

1) גמרא

- a) where one hot object is on top of another hot object
 - i) they heat each other and absorb from each other

b) שאלה

- i) what if
 - (1) חם is on top and is dropped onto צונן below
 - (2) or if צונן is on top and is dropped onto חם below

c) תשובה

- i) רב says
 - (1) what is on top prevails
 - (a) עילאה גבר
 - (b) and if the עילאה is hot
 - (i) it heats the תתאה
 - (ii) so that both are hot and heat and absorb from each other
 - (c) and if the עילאה is cold
 - (i) it cools the תתאה
 - (ii) and neither heats or absorbs from the other
 - ii) שמואל
 - (1) what is below prevails
 - (a) תתאה גבר
 - (2) the reverse of רב

2) משנה

- a) נטף מרוטבו על החרס וחזר אליו
 - i) יקלוף את מקומו
- b) Because the שומן in the רוטב that was heated by the חרס
 - i) Is not צלי אש
 - a) And is reabsorbed into the פסה קרבן

3) גמרא

- a) קשיא
 - i) for רב we understand that in the משנה

- (1) the hot רוטב that is עילאה
 - (a) Heats the חרס on which it falls
- (2) So that they are both hot and heat each other
- (3) And when the רוטב is then absorbed into the nearby part of פסה
- ii) That part contains רוטב that was partly heated by the heat of the חרס
- iii) So that part
 - (1) isn't צלי אש
 - (2) And is instead צלי מחמת דבר אחר
 - (3) And needs to be removed
- b) But for שמואל
 - i) The חרס that is ציון cools the רוטב
 - ii) So the רוטב that is returned to the פסה
 - (1) Wasn't heated by דבר אחר
 - iii) So why need we remove any part of the פסה
- 4) תירוץ
 - a) the חרס is hot
- 5) תוספות
 - a) קשיא
 - i) when קרבן פסה is roasted on a horizontal spit
 - ii) Half of the circumference of the spit (the top of the spit) is below the קרבן
 - iii) And for רב who says עילאה גבר
 - iv) The top of the spit is heated by the קרבן above it (the top of the קרבן)
 - v) And the spit in turn heats the other half of the קרבן (the bottom of the קרבן)
 - vi) And besides
 - (1) The spit also reheats the top of the קרבן
 - (2) Because as we've explained
 - (a) once two items are both hot
 - (b) they heat each other
- 6) מהרש"א
 - a) קשיא
 - i) presumably שמואל also says that
 - (1) in a case where רוטב can heat the חרס
 - (2) the חרס can in turn heat the רוטב

- ii) so why doesn't the קשיא of תוספות also apply to שמואל
 - (1) The bottom of the spit is heated by the bottom of the קרבן
 - (2) And the spit in turn reheats the top of the קרבן
 - (3) And besides
 - (a) The spit also reheats the bottom of the קרבן
 - (b) Because as we've explained
 - (i) once two items are both hot
 - (ii) they heat each other

תד"ה אלא למ"ד

1) משנה

a) רישא

- i) נגע בחרסו של תנור יקלוף את מקומו
- ii) Because the קרבן is in part heated by the heat of the חרס
- iii) And isn't צלי אש

b) מציעתא

- i) נטף מרוטבו על החרס וחזר אליו יטול מקומו
 - ii) ואותו שומן מבושל מן החרס ה' ו
 - iii) And isn't enough קליפה
- (1) because the שומן in the רוטב
- (a) is absorbed deeply into the קרבן

c) סיפא

- i) נטף מרוטבו על הסולת יקמוץ את מקומו
 - ii) Because the סלת contains רוטב
- (1) That was heated by the סלת
- (2) And became צלי מחמת דבר אחר

d) where one hot object is on top of another hot object

- i) they heat each other and absorb from each other

e) שאלה

- i) what if
- (1) הם is on top and is dropped onto צונן below
- (2) or if צונן is on top and is dropped onto הם below

f) תשובה

- i) רב says
- (1) what is on top prevails
- (a) עילאה גבר
 - (b) and if the עילאה is hot
 - (i) it heats the תתאה
 - (ii) so that both are hot and heat and absorb from each other
 - (c) and if the עילאה is cold
 - (i) it cools the תתאה

- (ii) and neither heats or absorbs from the other
 - ii) שמואל
 - (1) what is below prevails
 - (a) תתאה גבר
 - (2) the reverse of רב
 - g) מציעתא to שמואל from קשיא
 - i) for רב we understand משנה
 - (1) the hot רוטב
 - (a) Heats the חרס on which it falls
 - (2) The חרס heats the רוטב in turn
 - (a) Because once both the top and bottom are hot
 - (i) They heat each other
 - (3) And when the רוטב is then absorbed into the nearby part of פסח
 - (4) That part contains רוטב that was partly heated by the heat of the חרס
 - (5) So that part
 - (a) isn't צלי אש
 - (b) And is instead צלי מחמת דבר אחר
 - (c) And needs to be removed
 - ii) But for שמואל
 - (1) The חרס that is צונן cools the רוטב
 - (2) So the רוטב that is returned to the פסח
 - (a) Wasn't heated by דבר אחר
 - (3) So why need we remove any part of the פסח
- 2) תוספות ד"ה תנן נטף מרוטבו
 - a) קשיא
 - i) why not ask the same קשיא for רישא from שמואל
 - (1) "why do we need יקלוף את מקומו"
 - (2) if תתאה גבר and the bottom is cold"
 - b) תירוץ
 - i) both רב and שמואל agree
 - ii) that the cold component
 - (1) regardless of whether it is on top or on bottom
 - iii) כדי קליפה at least בולע

3) back to the גמרא

a) סיפא from the שמואל to קשיא

i) for רב we understand that in the סיפא

- (1) the hot רוטב heats the סלת on which it falls
- (2) The סלת heats the רוטב in turn
 - (a) Because once both the top and bottom are hot
 - (i) They heat each other
- (3) The רוטב is therefore צלי מחמת דבר אחר
- (4) And when the רוטב is absorbed into the סלת
- (5) The סלת becomes אסור
 - (a) Because it contains רוטב
 - (i) That isn't צלי אש
 - (ii) And is instead צלי מחמת דבר אחר
- (6) And because it is absorbed deeply into the סלת
 - (a) רוטב isn't enough
 - (b) And we instead require יקמוץ את מקומו from the סלת

ii) But for שמואל this is a קשיא

- (1) The סלת that is צונן cools the רוטב
- (2) And
 - (a) According to the גרסא of רש"י
 - (i) "ואמאי יקמוץ"
 - (ii) And in fact he need not even make בטילה
 1. Because
 - a. the רוטב isn't צלי מחמת דבר אחר
 - b. and isn't אסור at all
 - (iii) מהרש"א
 1. But didn't we say earlier that
 - a. both רב and שמואל agree
 - b. that the cold component
 - i. regardless of whether it is on top or on bottom
 - c. כדי קליפה at least בולע
 2. תירוץ
 - a. see תד"ה אידך

- b. no קליפה is needed for רוטב or any other liquid object
- (b) according to the גרסא of ר"ח (as explained by ר"ת in תד"ה אלא)
 - (i) "ביטול את מקומו סגי"
 - (ii) Meaning
 - 1. There are two potential איסורים for the רוטב
 - a. צלי מחמת דבר אחר
 - i. According to רב who says that
 - ii. The רוטב is in the end heated by the סלת
 - b. אברנים
 - i. meaning רוטב that is only partially roasted
 - ii. Since everyone agrees that the רוטב that dripped out
 - iii. Isn't fully roasted
 - 2. If the רוטב is אסור because of צלי מחמת דבר אחר
 - a. We need the extreme step of קמיצה
 - i. because the taste of the fully roasted רוטב permeates
 - ii. the surrounding סלת
 - 3. If the רוטב is אסור only because of אברנים
 - a. It's enough to do יטול את מקומו
 - i. because the taste of אברנים
 - ii. is less pervasive than צלי מחמת דבר אחר
 - 4. and that's why for שמואל we ask
 - a. ביטול את מקומו סגי

4) תוספות ד"ה אלא

a) רבינו תם for קשיא

- i) We just said for רבינו תם and the גרסא of ר"ח
 - (1) The סלת is אסור because it absorbed רוטב
 - (a) That is אברנים
 - (b) Because the רוטב isn't fully roasted

ii) Why not

- (1) roast the סלת that contains the אברנים רוטב
- (2) until it's fully roasted

b) תירוץ

- i) but then the רוטב would be heated in part by the hot סלת

- ii) and would become צלי מחמת דבר אחר
- c) קשיא
 - i) earlier for רב we explained
 - (1) that the איסור in the סיפא comes about
 - (2) Because the סלת heats the רוטב and makes it
 - (a) צלי מחמת דבר אחר
 - ii) Why not rely for רב also on the איסור of אברנים
- 5) מהרש"א
 - a) תוספות for the קשיא of תירוץ
 - i) we just explained
 - ii) that even if the איסור is אברנים
 - iii) we still need to rely on צלי מחמת דבר אחר
 - (1) to explain why we don't now bake the סלת with the רוטב inside it
 - (2) Until the רוטב becomes fully baked and is no longer אברנים
- 6) {other possible תירוץ to קשיא of תוספות
 - a) אברנים
 - i) would require only יטול את מקומו
 - ii) not קליפה}

דף עו:

ד"ה מאי לאו

- 1) גמרא
 - a) רב
 - i) if fat meat of *בשר שחוטא* is roasted with lean *נבילה* meat the meat is *אוסר*
 - ii) because *ריח* from the fat *שחוטא* *בשר* enters the *נבילה* and fattens it
 - iii) And the *ריח* of the fattened *נבילה* then enters the *שחוטא* *בשר*
 - b) לוי disagrees
 - i) the *בשר שחוטא* is *מותר*
 - ii) because
 - (1) *ריחא לאו מילתא היא* (1)
- 2) רש"י
 - a) לוי applies his rule only *בדיעבד*
 - b) Here are two proofs
 - i) The *גמרא* sets out the *מחלוקת* in *דיעבד* wording
 - (1) "if fat meat was roasted"
 - ii) The *גמרא* derives this rule for לוי
 - (1) From a case where he ruled on a *דיעבד*
- 3) *מהרש"א* (as explained by תוספות)
 - a) disagrees with רש"י
 - i) לוי applies his rule even *לכתחלה*
 - b) The first proof is of no avail to רש"י
 - i) Because the *גמרא* sets out the case as a *דיעבד*
 - (1) Only to teach that *רב* is *אוסר* even *בדיעבד*
 - c) The second proof is of no avail to רש"י
 - i) That לוי applied his case in a *דיעבד* fact situation
 - (1) Doesn't mean that he wouldn't also apply his rule to a *לכתחלה*
- 4) return to the *גמרא*
 - a) if hot bread is placed is placed on a cask of *יין של תרומה*
 - i) ר' מאיר says the bread can't be used by non-*כהנים*
 - ii) ר' יוסי says this applies only if the bread is *שעורין* של *יין*
 - (1) because *שעורין* absorbs *ריח*

- iii) ר' יהודה says non-כהנים can eat the bread
 - b) it must be that לוי follows the שיטה of ר' יהודה
- 5) מהרש"א
 - a) תוספות on קשיא
 - i) If לוי applies his rule even לכתחלה
 - ii) Then why are we satisfied that he agrees with ר' יהודה
 - iii) After all ר' יהודה says the bread can be used only בדיעבד
 - b) תירוצ'
 - i) לכתחלה ר' יהודה is מתיר even
 - ii) the פלוגתא of the תנאים is set out in a דיעבד case
 - iii) Only to point out that ר' מאיר and ר' יוסי are אוסר even דיעבד
 - iv) Note that תוספות applied similar reasoning earlier
 - (1) To explain why לוי himself said his rule only as a דיעבד
- 6) גמרא
 - a) ברייתא
 - i) אין צולין שני פסחים כאחד מפני תערובת
 - b) קשיא
 - i) don't you think the ברייתא refers to תערובת טעמים
 - ii) if so this is a קשיא for לוי
 - (1) who says
 - (a) ריחא לאו מילתא היא
 - iii) תוספות
 - (1) by the way
 - (2) this is a problem for רש"י
 - (a) because if לוי says
 - (i) לכתחלה ריחא מילתא היא
 - (b) Why wouldn't he explain that
 - (i) the ברייתא is concerned about ריחא
 - (ii) Because the ברייתא deals with a לכתחלה case
 - c) תירוצ'
 - i) the ברייתא isn't concerned about תערובת טעמים
 - ii) It's concerned about תערובת גופין
 - (1) Namely

(a) That he might not remember which קרבן פסח belongs to whom

iii) Here's proof

(1) The ברייתא applies **even** where

(a) One קרבן is a טלה and the other is a גדי

(2) This makes sense if the concern is תערובת גופין

(a) And the ברייתא teaches that we have this concern

(i) Even for different types of animals

(3) But if the concern is תערובת טעמים

(a) It's irrelevant that one is a טלה and the other is a גדי

7) מהרש"א

a) קשיא

i) maybe the point of the ברייתא is that

(1) because of תערובת טעמים

(2) there is an איסור for גדי וטלה even though there is no concern of תערובת גופין

b) תירוץ

i) the גמרא assumes that there can be תערובת גופין even for גדי וטלה

תד"ה אסרה רבא מפרזיקא

1) גמרא

a) רב

- i) if fat meat of שחוטה בשר is roasted with lean נבילה meat the meat is אסור
- ii) because ריח from the fat שחוטה בשר enters the נבילה and fattens it
- iii) And the ריח of the fattened נבילה then enters the שחוטה בשר

b) לוי disagrees

- i) the שחוטה בשר is מותר
- ii) because
(1) ריחא לאו מילתא היא (1)

2) (רבינו תם) תוספות

a) the הלכה is that ריחא מילתא היא

b) Still

- i) In large ovens
(1) Bread can be baked at the same time as meat-based פשטיד"א is baked
(2) Because each is so well covered that it's as if they were in separate pots

c) And

i) according to the גרסא of מהרש"א

- (1) even dairy פלדונ"ש can be baked with פשטיד"א

(a) Although "שיש להרחיק"

(i) Meaning

- 1. "עבירה "although we must distance ourselves from
- 2. by seeing to it
a. that liquids don't flow from one to the other

ii) according to the גרסא of פסקי תוספות

- (1) even dairy פלדונ"ש can be baked with פשטיד"א

(a) Although "שיש להרחיק מן הלחם"

(i) Meaning

- 1. "פלדונ"ש "although bread must be distanced from the

2) מהרש"א

a) פסקי תוספות for the גרסא of קשיא

- i) why is it that to decide that פלדונ"ש can be baked with פשטיד"א

(a) when they are separate

ii) is more surprising once we know that bread must be separated from פלדונ"ש

דף עז.

תד"ה סלקא דעתך אמינא

1) הקדמה

a) In פרשת פנחס

i) After the דינים of

(1) שבת

(2) תמיד

(3) שעירי ראשי חדשים

(4) מוספי רגלים

ii) The פסוק says

b) אלה תעשו לד' במועדיכם

2) משנה

a) קריבין בטומאה are שעירי ראש חדש and מוספי רגלים

3) גמרא

a) קשיא

i) once you say

(1) בטומאה are brought זבחי שלמי צבור

ii) Why do you also need to say the same for שעירי ראשי חדשים

b) תירוץ

i) קרב בטומאה are קרבן צבור

(1) because of the word "במועדיכם" teaches אפילו בשבת אפילו בטומאה

ii) but שעירי ראשי חדשים doesn't apply to במועדיכם

iii) and I might have thought they are not קרב בטומאה

iv) so the משנה teaches that

(1) They are קרב בטומאה nevertheless

(2) Because of the פסוק in איכה

(a) קרא אלי מועד

(3) That refers to עיבור חדש

4) תוספות

a) קשיא

i) פרשת פנחס also deals with

(1) שעירי ראשי חדשים

- ii) So why do you say there is no מועדיכם
 - (1) For שעירי ראשי חדשים
- b) תירוץ
 - i) אלה תעשו לד' במועדיכם
 - (1) Refers back only to מוספי רגלים
 - (2) And not to קרבנות mentioned before מוספי רגלים
 - ii) Here's proof
 - (1) שבת and תמיד are also mentioned in the פרשה that ends with במועדיכם
 - (2) Yet אברייתא says that for תמיד and פסח we derive that
 - (a) במועדו אפילו בשבת
 - (b) במועדו אפילו בטומאה
 - (i) from the special מועדו that is said for תמיד and פסח
 - (3) And not from במועדיכם
- 5) מהרש"א part 1
 - a) two קשיות
 - i) first קשיא
 - (1) Why not derive the rule for שיעירי ראש חדש
 - (a) From מוספי רגלים
 - (b) Since both are brought for כפרה
 - ii) Second קשיא
 - (1) דברי תורה מדברי קבלה לא ילפינן
 - (2) So how do we derive the rule for שיעירי ראש חדש
 - (3) From איכה in קרא אלי מועד
 - b) תירוץ
 - i) שעירי רגלים are different from שעירי ראשי חדשים
 - (1) Because שעירי רגלים have a fixed מועד
 - (2) While שעירי ראשי חדשים aren't quite as fixed because מעובר חדשים can be
 - ii) That's why we might have thought each of the following two things
 - (1) First that שיעירי ראשי חדשים doesn't apply to מועדיכם
 - (2) Second that the rule for שיעירי ראשי חדשים can't be derived from שעירי רגלים
 - iii) but once the פסוק in איכה proves
 - (1) by way of גילוי מילתא rather than teaching דברי תורה
 - (2) that ראש חדש is also considered מועד

- iv) then in fact we can derive the rule for שעירי ראשי חדשים
 - (1) both from
 - (a) במועדיכם directly
 - (b) or indirectly through שעירי רגלים
- 6) מהרש"א part 2
 - a) recall that תוספות said that
 - i) פרשה and תמיד are also mentioned in the פרשה
 - (1) That ends with במועדיכם
 - ii) Yet the ברייתא says that for תמיד and פסח we derive that
 - (1) במועדו אפילו בשבת
 - (2) במועדו אפילו בטומאה
 - (a) from the special מועדו
 - (b) that is said for תמיד and פסח
 - (3) And not from במועדיכם
 - b) Two קשיות
 - i) First קשיא
 - (1) לימודים says that the ברייתא requires special לימודים
 - (a) for תמיד ושבת
 - (2) When the ברייתא actually refers to תמיד ופסח
 - ii) Second קשיא
 - (1) The ברייתא must in fact refer to פסח and not to שבת
 - (2) because
 - (a) as far as concerns שבת
 - (i) that תמיד is קרב on שבת
 - 1. we know directly from עולת שבת בשבתו
 - (ii) the פסוק also says directly
 - 1. that קריבין בשבת are מוספי שבת
 - (b) And in fact we use מועדו for תמיד
 - (i) Only to teach that תמיד is
 - 1. קרב בטומאה
 - 2. And not to teach that it is קרב בשבת
 - (c) So that
 - (i) when the ברייתא refers to מועדו ואפילו בשבת

- (ii) It must refer only to פסח
- c) תירוץ
 - i) must be that תוספות
 - (1) the same as the ברייתא
 - (a) refers not to "שבת ותמיד" but to "פסח ותמיד"
- d) קשיא
- e) introduction
 - i) תוספות said earlier that
 - (1) were it not for the פסוק in איכה
 - (a) that refers to ראש חדש as מועד
 - (2) we would have thought that
 - (a) פרשת פנחס in מועדיכם
 - (i) refers only to the קרבנות that are listed
 - (ii) beginning with שעירי רגלים
 - (b) and that שעירי ראש חדש aren't included
 - (3) The same as מועדיכם doesn't include
 - (a) שבת ותמיד (according to the prior גרסא in תוספות)
 - (b) or פסח ותמיד (according to the revised גרסא of מהרש"א)
- f) קשיא
 - i) שבת and תמיד are in fact listed in פרשת פנחס
 - ii) And if תוספות means שבת and תמיד
 - iii) תוספות can point out correctly
 - (1) that although listed
 - (2) they aren't covered by במועדיכם
 - iv) but now that we've revised the גרסא
 - (1) and refer to פסח and שבת
 - v) we have the difficulty that
 - (1) פרשת פנחס isn't listed at all in קרבן פסח
- g) תירוץ
 - i) אלה מועדי ד' after פרשת אמור is listed in קרבן פסח
 - (1) and we still need to rely on במועדו
 - (a) to derive that it's דוחה שבת וטומאה
 - (b) presumably because

- (i) the possibility of פסח שני
 - (ii) makes פסח not as קביע as ימים טובים
 - ii) so פרשת פנחס argues that had פסח been referred to in תוספות
 - iii) it wouldn't have been covered by במועדיכם for the same reason
- 7) מהרש"א, part 3
- a) introduction
 - i) we said that במועדיכם teaches that שעירי רגלים
 - (1) are דוחה שבת ודוחה טומאה
 - b) קשיא
 - i) but we already know that מוספין for פסח and סוכות
 - (1) must be דוחה שבת
 - (a) because these מוספין are brought for seven consecutive days
 - c) תירוץ
 - i) we need במועדיכם for מוספין of
 - (1) שבועות
 - (2) יום כפור
 - (3) and
 - (a) once we have a גילוי מילתא from איכה
 - (b) also for ראש חדש

תד"ה שכן יש

1) גמרא

a) we need special דוחה טומאה and דוחה שבת לימודים to teach that the following are

i) תמיד

(1) because we can't rely on the rule for פסח

(a) since פסח is בכרת

ii) פסח

(1) because we can't rely on the rule for תמיד

(a) because תמיד is תדיר וכליל

iii) שאר קרבנות ציבור

(1) Because

(a) we can't rely on the rule for פסח

(i) since פסח is בכרת

(b) we can't rely on the rule for תמיד

(i) because תמיד is תדיר וכליל

(c) and we can't rely on עומר ושתי הלחם

(i) Because they are needed to be מתיר חדש

iv) עומר ושתי הלחם

(1) Because we can't rely on קרבנות צבור

(a) Because קרבנות צבור are מכפר

2) תוספות

a) קשיא

i) how do we know that דוחה שבת is לחם הפנים

b) תירוץ

i) because the פסוק uses "תמיד" to refer to לחם הפנים

c) קשיא

i) how do you know that "תמיד" teaches אפילו בשבת

d) תירוץ

i) there is a מאן דאמר in תורת כהנים who says

(1) that קרבן תמיד is דוחה שבת

(2) Because of the word "תמיד"

e) קשיא

- i) why can't we derive the rest from
 - (1) לחם הפנים and קרבן תמיד taken together
- ii) after all
 - (1) לחם הפנים would prove that you can't say
 - (a) תדיר וכליל that קרבן תמיד is special because it's
- f) תירוץ (as explained by מהרש"א)
 - i) because whenever a לימוד is based on two sources
 - (1) for example לחם הפנים and קרבן תמיד in your קשיא
 - ii) even the slightest פירכא can upset the לימוד
 - iii) and it must be that
 - (1) the גמרא had a פירכא of this kind in mind
 - (2) but found it unnecessary to mention the פירכא
 - (3) because it was so slight
 - iv) contrast the פירוכות in our גמרא
 - (1) that are directed at potential לימודים from single sources
 - (a) from קרבן תמיד for example
 - (2) And that the גמרא mentions because these פירוכות
 - (a) Need to have more substance
- 3) מהרש"א
 - a) קשיא
 - i) but why not derive the לימוד for others from לחם הפנים standing alone
 - b) תירוץ
 - i) we'll show below that what is דוחה שבת regarding לחם הפנים is הקטרת בזיכין
 - ii) And for הקטרת בזיכין we have the same פירכא
 - (1) That the גמרא directs to הלחם ושתי הלחם
 - (a) "maybe the reason that it is דוחה שבת
 - (b) is that it is needed to be מתיר לחם הפנים the
 - c) now it must be that
 - i) when תוספות refers to דיחוי שבת by לחם הפנים
 - (1) הקטרת בזיכין means תוספות
 - ii) because הערכת לחם הפנים itself
 - (1) is not a מלאכה that would otherwise be אסור on שבת
 - iii) and besides

- (1) we need no special לימוד to teach that לחם הפנים are set out on שבת
 - (2) because the פסוק directly requires this
- d) קשיא
- i) if תוספות means בזיכין הקטרת when it refers to לחם הפנים
 - ii) How do we derive from "תמיד" that
 - (1) דוחה שבת is הקטרת בזיכין
 - iii) Maybe "תמיד" teaches that the הקטרה is done regularly on Friday
 - iv) Contrast "תמיד" when used for קרבן תמיד
 - (1) Where the reference is to every day
 - (2) And we can readily accept
 - (a) that a תורת כהנים in מאן דאמר
 - (b) Derives from this word that קרבן תמיד דוחה שבת

הקדמה לסוגיא דציץ מרצה ותד"ה ר' אליעזר אומר הציץ מרצה

- 1) קרבנות typically have two elements
 - a) מתיר
 - i) for example the דם or the קומץ
 - b) the שיריים or the אכילות
 - i) For example
 - (1) The חלב that is למזבח
 - (2) The בשר
 - (3) שיירי מנחה
 - (4) שתי הלחם
- 2) Where the אכילות of a קרבן are טמא
 - a) ריצוי ציץ ר' יוסי says there is no
 - b) ציץ מרצה על אכילות ר' אליעזר disagrees and says
- 3) ר' יוסי disagree on whether אמוראי
 - a) חלב is מרצה ציץ
 - b) Because unlike בשר the חלב is למזבח
- 4) ר' יהושע says ציץ is מרצה only
 - a) if the two elements of מתיר and אכילות are present and are מרוצה
 - b) for example where
 - i) the דם was טמא but wasn't נשפך or אבוד
 - ii) and the בשר is also present and either
 - (1) the בשר never became טמא
 - (2) or
 - (a) the בשר did become טמא
 - (b) and we agree with ר' אליעזר that אכילות על מרצה
 - c) Conversely
 - i) ר' יהושע says ציץ isn't מרצה where two elements aren't מרוצה
 - ii) for example where
 - (1) the דם became טמא but was נשפך or אבוד
 - (2) or the בשר became טמא and either
 - (a) The בשר was אבוד or שרוף
 - (b) Or we agree with ר' יוסי that אכילות על מרצה ציץ אין

- iii) In other words
 - (1) "אם אין בשר אין דם" and
 - (2) "אם אין דם אין בשר"
 - d) ר' אליעזר disagrees with ר' יהושע and says
 - i) It's enough when only one element is מרוצה
 - (1) "דם אע"פ שאין בשר, בשר אע"פ שאין דם"
 - e) The דינים of ר' אליעזר are independent
 - i) A מ"ד can agree with ר' אליעזר that ציץ מרצה על אכילות
 - (1) And still agree with ר' יהושע that we need two elements for ריצוי
 - ii) A מ"ד can agree with ר' יוסי that אין ציץ מרצה על אכילות
 - (1) And still agree with ר' אליעזר that one element is enough for ריצוי
 - f) Where only the מתיר of a קרבן is טמא and both the מתיר and אכילות are present
 - i) All agree that there is רצוי ציץ
 - g) For a קרבן צבור where the צבור is טמא
 - i) If טומאה הותרה בצבור
 - (1) The קרבן בטומאה doesn't need רצוי ציץ to bring the קרבן בטומאה
 - ii) If טומאה הודחה בצבור
 - (1) The קרבן בטומאה does need רצוי ציץ to bring a קרבן בטומאה
 - (2) And we treat the case as if both the מתיר and the אכילות are טמא
- 5) (מהרש"א as explained by תוספות)
- a) we know that ר' אליעזר who disagrees with ר' יהושע
 - i) is ר' אליעזר בן הורקנס who was often מחולק with ר' יהושע
 - b) the גמרא at עה. דף assumes that this ר' אליעזר is the same
 - (1) as the ר' אליעזר who disagrees with ר' יוסי
 - c) This proves that the ר' אליעזר who disagrees with ר' יוסי
 - i) is also ר' אליעזר בן הורקנס

תד"ה לימא מתניתין דלא כר' יהושע

1) Review carefully the summary of ריצוי ציץ at page 48

2) משנה

a) חמשה דברים באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה

i) העומר

ii) ושתי הלחם

iii) ולחם הפנים

iv) וזבחי שלמי צבור

v) ושעירי ראשי חדשים

3) גמרא

a) if the משנה holds each of the following

i) That טומאה דחוי' בצבור

(1) So that ריצוי ציץ is necessary

(2) And we consider as if both the מתיר and אכילות are טמא

ii) And that

(1) אין ציץ מרצה על אכילות

b) then the משנה can't agree

i) ר' יהושע with

(1) אם אין בשר אין דם Who says

(2) So that ריצוי ציץ is מרצה only if there is ריצוי

(a) for both the מתיר and אכילות

4) מהרש"א (as explained by תוספות)

a) קשיא

i) you're implying that

(1) ר' יהושע the משנה can't agree with

(2) ר' אליעזר that but can agree with

(a) אכילות or מתיר even if for only one of the ריצוי avails

(3) ר' אליעזר of מימרא the משנה needn't rely on the other

(a) ציץ מרצה על אכילות that

ii) This works well where there is ריצוי for מתיר

(1) So there is no need for ריצוי on אכילות

iii) But it doesn't work for שתי הלחם where there is no מתיר

(1) And where we can understand the משנה

- (2) Only if ציץ מרצה על אכילות
- 5) מהרש"א (not directly connected to what is said earlier)
- a) קשיא
- i) Everyone agrees that ציץ is מרצה on דם that is טמא
- ii) is there ever a case where ר' יהושע says there is no ריצוי
- (1) because only the אכילות are מרוצה or require no ריצוי
- (2) but the מתיר isn't מרוצה
- b) תירוץ
- i) where the דם טמא was נשפך or אבוד and is physically absent
- 6) גמרא
- a) even if ר' יהושע agrees that ציץ מרצה על אכילות
- b) It's possible that he holds there is ריצוי
- i) For עולה למזבח such as חלב that are אכילות
- 7) תוספות
- a) קשיא
- i) if so for קרבן עולה the בשר itself is עולה on the מזבח
- (1) and should be מרוצה בציץ
- ii) so where is there a case for עולה where for ר' יהושע
- (1) אם אין בשר אין דם
- b) תירוץ
- i) where the בשר was אבוד or נשרף
- 8) מהרש"א
- a) קשיא
- i) If what מהרש"א said earlier is correct
- (1) And that "אם אין דם" happens only where the דם was נשפך and is gone
- ii) תוספות should have mentioned this as proof to support its תירוץ
- (1) that there is no ריצוי for קרבן עולה
- (2) where the בשר is אבוד or שרוף

תד"ה נימא דלא כר' יהושע

- 1) Review carefully the summary of ריצוי ציץ at page 48
- 2) משנה
 - a) חמשה דברים באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה
 - i) העומר
 - ii) ושתי הלחם
 - iii) ולחם הפנים
 - iv) וזבחי שלמי צבור
 - v) ושעירי ראשי חדשים
- 3) גמרא
 - a) if the משנה holds each of the following
 - i) That טומאה דחוי' בצבור
 - (1) So that ריצוי ציץ is necessary
 - (2) And we consider as if both the מתיר and אכילות are טמא
 - ii) And that
 - (1) אין ציץ מרצה על אכילות (1)
 - b) then the משנה can't agree
 - i) with ר' יהושע
 - (1) Who says אם אין בשר אין דם
 - (2) And ריצוי ציץ is מרצה only if there is ריצוי ציץ
 - (a) for both the מתיר and אכילות
- 4) משנה סיפא
 - a) where the בשר of a קרבן (other than פסח) became טמא
 - b) the קרבן can be brought only
 - i) if there is at least a כזית of חלב
 - ii) But not if there is no surviving חלב
- 5) תוספות
 - a) The סיפא can be explained only if the סיפא holds
 - i) That ר' יהושע is correct
 - (1) that it's not enough
 - (a) for the ציץ to be מרצה on the מתיר
 - ii) That ר' יוסי agrees with ר' יהושע

- (1) that the ציץ can't be מרצה on the בשר
- (2) Because ציץ מרצה על אכילות
- iii) But that ר' יהושע holds that
 - (1) ציץ מרצה על העולות למזבח
 - (a) So that if a חלב כזית survives
 - (b) The ציץ is מרצה for the אכילות of חלב
 - (c) And the קרבן is כשר
- b) קשיא
 - i) so once the סיפא must follow ר' יהושע
 - ii) how could the גמרא even consider the possibility that
 - (1) the רישא doesn't follow ר' יהושע
- 6) מהרש"א
 - a) קשיא
 - i) quite apart from any issue involving ר' יהושע
 - ii) why doesn't תוספות ask more simply that
 - (1) the רישא of the משנה
 - (2) is inconsistent with the סיפא of the משנה
 - b) תירוץ
 - i) Note at page 59 that
 - (1) the גמרא below asks that
 - (a) If our משנה
 - (i) that טומאת הגוף קריבין are קרבנות
 - (b) follows ר' יהושע
 - (c) It is inconsistent with a משנה in מנחות that says for ר' יהושע that נטמאו שיירי פסולה
 - (2) And the גמרא answers (according to תוספות) that
 - (a) Our משנה deals with קרבן צבור and can in fact follow ר' יהושע
 - (i) Because ר' יהושע says על אכילות
 - (b) The משנה in מנחות that says the מנחה is פסול for ר' יהושע
 - (i) deals with קרבן יחיד
 - (ii) And although ציץ מרצה על אכילות
 - (iii) רבנן are גוזר for a יחיד
 - ii) The same תירוץ ultimately explains the apparent סתירה

- (1) Between the רישא and the סיפא of our משנה
- (2) Since the סיפא also deals with a קרבן יחיד

דף עז: ודף עח.

גמרא אי הכי אימא כולי'

1) introduction

- a) ר' יהושע says ציץ is מרצה only
 - i) where **two** elements are present and are מרוצה
 - (1) מתיר
 - (a) usually the דם or קומץ
 - (2) אכילות
 - (a) usually, בשר or חלב or מנחה
 - ii) In other words
 - (1) "אם אין בשר אין דם"
- b) ר' אליעזר disagrees and says
 - i) It's enough when only one element is present and is מרוצה
 - ii) "דם אע"פ שאין בשר, בשר אע"פ שאין דם"

2) גמרא

- a) ר' יהושע derives his rule
 - i) for קרבן עולה from
 - (1) ועשית עולותיך הבשר והדם
 - ii) for שלמים from
 - (1) ודם זבחיך ישפך והבשר תאכל
- b) ר' אליעזר
 - i) Derives from והבשר תאכל
 - (1) That בשר can be eaten only after זריקה
 - (2) And
 - (a) although that rule can be derived by קל וחומר
 - (b) מילתא דאתיא בק"ו טרה וכתב לה קרא

3) מהרש"א

- a) קשיא
 - i) Why didn't the גמרא reduce the number of מחלוקות
 - ii) And say for ר' יהושע
 - (1) that he derives from ועשית עולותיך הבשר והדם
 - (a) אם אין בשר אין דם

- (b) Both for עולה and שלמים
- (2) And that from תאכל הבשר
 - (a) ר' אליעזר derives the same rule as ר' יהושע
 - (i) namely that בשר can be eaten only after זריקה
- (3) and ר' אליעזר agrees with ר' יהושע that
 - (a) מילתא דאתיא בק"ו טרה וכתב לה קרא

רש"י ד"ה עומר ושתי הלחם וד"ה ביחיד ותד"ה אלא פשיטא והא לא קשיא

Part 1

רש"י ד"ה עומר ושתי הלחם ותד"ה אלא פשיטא

- 1) Review carefully the summary of ריצוי ציץ at page 48
- 2) משנה
 - a) חמשה דברים באין בטומאה ואינן נאכלין בטומאה
 - i) העומר
 - ii) ושתי הלחם
 - iii) ולחם הפנים
 - iv) וזבחי שלמי צבור
 - v) ושעירי ראשי חדשים
- 3) גמרא
 - a) קשיא
 - i) if the משנה holds each of the following
 - (1) That טומאה דחוי' בצבור
 - (a) So that ריצוי ציץ is necessary
 - (b) And we consider as if both the מתיר and אכילות are טמא
 - (2) And that
 - (a) אין ציץ מרצה על אכילות
 - ii) then the משנה can't agree
 - (1) with ר' יהושע
 - (a) Who says אם אין בשר אין דם
 - (b) And ריצוי is מרצה only if there is ריצוי
 - (i) for both the מתיר and אכילות
 - b) תירוק
 - i) a כזית חלב survived
 - ii) ר' יוסי ר' יהושע agrees with
 - (1) that the בשר can't be מרצה on the ציץ
 - (2) Because אין ציץ מרצה על אכילות
 - iii) But ר' יהושע holds that
 - (1) ציץ מרצה על העולות למזבח

- (a) So that the ציץ is מרצה on אכילות that is חלב
- (b) As well as for the מתיר that is דם
- c) מהרש"א (as explained by רש"י and elaborated by א"א קשיא)
 - i) you've explained זבחים
 - (1) where there is חלב that is למזבח
 - ii) but you haven't explained עומר
 - (1) where no part of the אכילות is למזבח
 - (a) so that there is ריצוי for a מתיר but no for אכילות
 - iii) and you also haven't explained שתי הלחם
 - (1) where there isn't even a מתיר that is למזבח
 - (2) and there is no ריצוי at all
- 4) מהרש"א
 - a) analyze why עומר and שתי הלחם is a problem for ר' יהושע but not for ר' אליעזר
 - b) remember that ר' אליעזר holds two independent concepts
 - i) the first concept is that
 - (1) ציץ מרצה על אכילות
 - (a) Where he disagrees with ר' יוסי
 - ii) And the second concept is that
 - (1) it's enough for ציץ to be מרצה on either מתיר or אכילות
 - (a) where he disagrees with ר' יהושע
 - c) for ר' אליעזר
 - i) עומר
 - (1) would be no problem even if he had held על אכילות מרצה
 - (2) Because he could rely on his second concept
 - (a) That it's enough for the ציץ to be מרצה on the מתיר
 - ii) But for שתי הלחם not to be a problem for ר' אליעזר
 - (1) He needs to rely on his first concept that
 - (a) ציץ מרצה על אכילות
 - (2) Because if מרצה על אכילות
 - (a) The ציץ is מרצה neither
 - (i) for a מתיר
 - 1. because there is none for שתי הלחם
 - (ii) or for אכילות

1. because אין ציץ מרצה על האכילות

5) Back to the גמרא

a) תירוץ

i) ר' יהושע requires

(1) זבחים for two elements for ריצוי

(2) but not for מנחות

(a) where one element is enough

ii) and that's why for עומר

(1) it's enough that the ציץ is מרצה for the מתיר

iii) {שתי הלחם notes that this תירוץ doesn't work for תוספות}

(1) if ר' יהושע says אין ציץ מרצה על אכילות

b) קשיא

i) then why does the משנה in מנחות say

ii) נטמאו שירי' פסולה כמידת ר' יהושע

c) תירוץ

i) the משנה

(1) ר' יהושע agrees with the main point of

(a) that a ציץ is מרצה only if it

(i) Is מרצה on both the מתיר and שיריים

(2) But disagrees with ר' יהושע

(a) Because it applies this rule to מנחות as well as to זבחים

d) קשיא

i) we don't find a תנא

(1) ר' יהושע who agrees with the rule of

(2) and who then goes on to be מחמיר

(3) and to apply this even to מנחות

e) תירוץ

i) you're right

ii) it must be that ר' יהושע requires two elements both for זבחים and מנחות

(1) and that's why the משנה says כמידת ר' יהושע פסולה

iii) And the reason our משנה says a קרבן is בטומאה

(1) Is because ר' יוסי disagrees with ר' יהושע

(a) And says אין ציץ מרצה על אכילות

(2) So that the ציץ is in fact מרצה

(a) On the שתי הלחם or שיורי מנחה or בשר אכילות

(i) As well as the מתיר of דם or קומץ

f) קשיא

i) but once you say מרצה על אכילות

ii) that applies to מנחות as well as זבחים

iii) so why does the משנה say יהושע ר' יהושע כמידת ר' יהושע

6) תוספות

a) קשיא

i) why doesn't the גמרא answer similar to what the גמרא suggested earlier

ii) the תנא in מנחות

(1) agrees with יהושע ר' יהושע that ציץ is מרצה only for two elements

(2) But he disagrees with יהושע ר' יהושע and says מרצה על אכילות

7) מהרש"א

a) קשיא

i) maybe the גמרא doesn't give this answer

(1) because of a reason similar to the reason the גמרא offered earlier

(a) we don't find a תנא who agrees with the rule of יהושע ר' יהושע

(b) and who then goes on to be מחמיר more than יהושע ר' יהושע

(i) to say that מרצה על אכילות

b) תירוץ

i) because we'll see later that יוסי ר' יוסי in fact is just such a תנא

Part 2

דף עה.

רש"י ד"ה ביחיד לכתחלה לא ותד"ה הא לא קשיא

1) Back to the קשיא in the גמרא

a) קשיא

i) then why does the משנה in מנחות say

ii) נטמאו שירי' פסולה כמידת ר' יהושע

b) תירוץ

i) Our משנה that says the קרבן is כשר deals with דיעבד

ii) the משנה in מנחות that says the מנחה is פסול deals with לכתחלה

- iii) and in fact we have independent proof
 - (1) that דיעבד and לכתחלה distinguishes ר' יהושע
 - (2) Because he says in a ברייתא that בדיעבד
 - (a) אם זרק הורצה
- c) two קשיות
 - i) first קשיא
 - (1) דיעבד even פסול in "פסולה" מנחות suggests that it is
 - ii) Second קשיא
 - (1) Our משנה speaks in terms of
 - (a) חמשה דברים "באין" בטומאה
 - (b) That suggests it is כשר even לכתחלה
- d) (מהרש"א as explained by רש"י according to) תירוץ
 - i) טומאה הותרה בצבור ר' יהושע holds
 - (1) and that's why he needs no ריצוי ציץ at all
 - (a) as we explained at page 48
 - ii) our משנה
 - (1) in fact deals with a ציבור
 - (2) for whom the הותרה rule applies
 - (3) and that's why it's לכתחלה מותר
 - iii) in מנחות
 - (1) the משנה deals with a יחיד
 - (a) for whom there is no הותרה
 - (b) and who needs ריצוי ציץ
 - (2) and since
 - (a) אין ציץ מרצה על אכילות
 - (b) And יהושע holds רצוי ציץ needs two elements
 - (i) And we have only one (for the דם)
 - (3) there is a defect דאורייתא in the ריצוי for a יחיד
 - iv) קשיא
 - (1) so why do you say in מנחות
 - (a) that כשר is קרבן the בדיעבד
 - v) תירוץ
 - (1) because the פסוק that requires ריצוי for two elements

(a) is not מעכב

4) מהרש"א

a) קשיא

i) but didn't you ask two קשיות on your prior תירוץ

(1) when you wanted to say that

(a) פסול לכתחלה was מנחות

(b) and our משנה was דיעבד

ii) and your first קשיא was that

(1) מנחות has language

(a) that suggests it's פסול even דיעבד

b) תירוץ

i) we realized all along that this first קשיא was weak

ii) because we know that ר' יהושע is מכשיר דיעבד

(1) from the ברייתא where he says אם זרק הורצה

iii) Instead the גמרא relied on the second קשיא

(1) That it must be that our משנה says it's כשר even לכתחלה

5) תוספות

a) disagrees with רש"י

b) the גמרא says

i) that our משנה is מתיר לכתחלה is because

(1) we now accept that ר' יהושע

(2) disagrees with ר' יוסי

(3) and says על אכילות מרצה

(4) So that the ציץ is in fact מרצה on two elements

ii) Now

(1) if ציץ מרצה על אכילות

(a) It does so both for צבור and יחיד

(b) And for neither is there any defect דאורייתא

iii) And the reason

(1) In מנחות the קרבן is פסול לכתחלה for a יחיד

(a) Is because of a גזירה דרבנן

iv) We make no corresponding גזירה for צבור

6) Back to the גמרא

- a) ר' יהושע says for ר' יוסי
 - i) that for יחיד the קרבן is כשר דיעבד
 - ii) Only when נטמא but not when the בשר was אבוד or שרוף
 - b) but ר' יוסי for himself says
 - i) כשר בדיעבד is יחיד
 - (1) Even for שרוף and אבוד
 - c) We also know independently that ר' יוסי says
 - i) אין ציץ מרצה על אכילות
 - ii) And תרומה הודחה בצבור
- 7) מהרש"א
- a) רש"י on the שיטה of קשיא
 - i) ר' יהושע according to ר' יוסי of שיטה can't explain רש"י
 - ii) because if the reason נטמא is מותר בדיעבד for a יחיד
 - (1) although there is a defect דאורייתא in the ריצוי
 - (2) is that לעכב לא אתא קרא
 - (3) there is no reason to distinguish נטמא from שרוף or אבוד
 - b) but ר' יהושע according to ר' יוסי of תוספות שיטה does work well
 - i) Since the הכשר of the קרבן when דיעבד
 - (1) depends on אין ציץ מרצה על אכילות
 - ii) it follows that when נטמא there is no defect דאורייתא in the ריצוי
 - (1) But when שרוף או אבוד
 - (a) There is no ציץ and there is a defect דאורייתא that is מעכב
 - (2) And that's why the קרבן is דיעבד פסול
 - c) Now analyze the שיטה of ר' יוסי himself
 - i) Remember that he says
 - (1) אין ציץ מרצה על אכילות
 - (2) And תרומה הודחה בצבור
 - (3) Yet he holds that
 - (a) כשר בדיעבד is יחיד
 - (i) Even for שרוף and אבוד
 - ii) Since אין ציץ מרצה על אכילות
 - (1) Then even for נטמא
 - (2) There is a defect מדאורייתא since the ציץ is מרצה on only one element

(3) And it must be that ר' יוסי agrees with רש"י

(4) That the לעכב לא אתי קרא comes about becomes הכשר בדיעבד

iii) If so

(1) It must be that ר' יוסי himself

(2) דיעבד only מותר has the same rule and is צבור

(3) because for him טומאה הודחה בצבור

(a) רש"י according to ר' יהושע unlike for

(i) טומאה הותרה בצבור for whom

דף עח:

תד"ה ולעכב לו

1) משנה

- a) If a פסול is קרבן טמא becomes קרבן פסח
- b) Because even if ציץ is מרצה
 - i) The קרבן remains טמא and cannot be eaten
 - ii) And a קרבן פסח is brought "בעיקר" to be eaten

2) גמרא

- a) רב גידל אמר רב
 - i) If he went ahead and made זריקה the קרבן is כשר
 - ii) Because אכילה isn't מעכב
- b) קשיא
 - i) פסול is קרבן פסח that דף סא. but didn't we see at
 - (1) If the שחיטה is done במחשבה for non-אוכלין

3) תוספות

- a) first קשיא
 - i) Why do you compare
 - (1) A case where there could be אוכלין
 - (a) But there was a מחשבה to make the קרבן פסח
 - (i) שלא לאוכלין
 - (2) To our case
 - (a) Where because of the טומאה there can't in fact be any אוכלין
- b) second קשיא
 - i) Presumably
 - (1) the טומאה in the case of our משנה happened after שחיטה and before זריקה
 - ii) so why do you compare
 - (1) a defect
 - (a) מחשבת שלא לאוכלין
 - (i) That happens at the time of שחיטה
 - (2) To a defect
 - (a) טומאה
 - (i) That happens at the time of זריקה

- c) Third קשיא
- i) Although
- (1) שחיטה that is done
- (a) במחשבת שלא לאוכליו
- (b) is פסול
- (2) זריקה that is done
- (a) במחשבת שלא לאוכליו
- (b) is כשר
- (c) Because אין מחשבת אוכלין בזריקה
- ii) So why do you compare שחיטה to זריקה altogether

- d) תירוץ
- i) שחיטה is more essential to the עבודה than זריקה
- ii) once I know the פסול for מחשבת שלא לאוכלין בשחיטה
- iii) I can assume that there is also a פסול
- (1) if at the time of זריקה there are actually no אוכלין
- iv) And it doesn't matter that by way of special לימוד
- (1) We know that אין מחשבת אוכלין בזריקה

4) גמרא

- a) תירוץ
- i) ר' נתן agrees with ר' who says that אכילת פסחים לא מעכבי
- ii) So that it doesn't matter that the קרבן isn't fit to eat
- iii) All that's necessary is that
- (1) The **persons** for whom the פסח is brought be fit to eat it
- b) ר' אלעזר
- i) if the persons eating the קרבן were טהור at the time of שחיטה
- (1) and were then fit to eat the קרבן
- ii) but became טמא before the זריקה
- (1) and then became no longer fit to eat the קרבן
- iii) the קרבן is כשר
- iv) because ר' נתן applies his rule only at the time of שחיטה

5) מהרש"א

- a) קשיא
- i) this doesn't fit with the תירוץ of תוספות

- ii) that שחיטה is more essential to the קרבן than זריקה
- 6) back to the גמרא
- a) ברייתא
 - i) Those for whom a קרבן פסח is brought
 - ii) must be healthy and fit to eat the קרבן
 - iii) both at the time of שחיטה and at the time of זריקה
 - b) קשיא
 - i) presumably this doesn't follow ר' נתן
 - ii) who requires only that the persons who eat the קרבן
 - iii) be fit to eat it during the שחיטה
 - c) תירוץ
 - i) ר' נתן
 - (1) requires that they be fit
 - (a) at the time of זריקה
 - (b) as well as at the time of שחיטה
 - ii) {by the way רש"י notes that the תרצן disagrees with ר' אלעזר}
- 7) מהרש"א
- a) here again the גמרא doesn't follow the
 - i) logic of תוספות
 - ii) that שחיטה is more essential to the קרבן than זריקה
 - iii) And that
 - (1) We can more readily understand a need to be fit
 - (a) At the time of זריקה than at the time of שחיטה